Meldcode kindermishandeling en huiselijk geweld

Openbare Basisschool voor Daltononderwijs

Groenehoek

Meldcode

kindermishandeling en huiselijk geweld

OBS Groenehoek

(schooljaar 2020-2021)

‘Het bevoegd gezag van openbare basisschool Groenehoek…

Overwegende:

- Dat OBS Groenehoek verantwoordelijk is voor een goede kwaliteit van dienstverlening aan zijn leerlingen en dat deze verantwoordelijkheid zeker ook aan de orde is in geval van dienstverlening aan leerlingen die (vermoedelijk) te maken hebben met huiselijk geweld of kindermishandeling;
- Dat van de medewerkers die werkzaam zijn bij OBS Groenehoek op basis van deze verantwoordelijkheid wordt verwacht dat zij in alle contacten met leerlingen en ouders/verzorgers attent zijn op signalen die kunnen duiden op huiselijk geweld of kindermishandeling en dat zij effectief reageren op deze signalen;
- Dat OBS Groenehoek, een meldcode wenst vast te stellen zodat de medewerkers die binnen OBS Groenehoek werkzaam zijn, weten welke stappen van hen worden verwacht bij signalen van huiselijk geweld of kindermishandeling;
- Dat OBS Groenehoek in deze code ook vastlegt op welke wijze zij de medewerkers bij deze stappen ondersteunt;
- Dat onder *huiselijk geweld* wordt verstaan: (dreigen met) geweld, op enigerlei locatie, door iemand uit de huiselijke kring, waarbij onder geweld wordt verstaan: de fysieke, seksuele of psychische aantasting van de persoonlijke integriteit van het slachtoffer, daaronder ook begrepen ouderenmishandeling, eergerelateerd geweld en vrouwelijke genitale verminking (meisjesbesnijdenis). Tot de huiselijke kring van het slachtoffer behoren: (ex)partners, gezinsleden, familieleden en huisgenoten*;*
- Dat onder *kindermishandeling* wordt verstaan: iedere vorm van een voor een minderjarige bedreigende of gewelddadige interactie van fysieke, psychische of seksuele aard, die de ouders of andere personen ten opzichte van wie de minderjarige in een relatie van afhankelijkheid of van onvrijheid staat, actief of passief opdringen, waardoor ernstige schade wordt berokkend, of dreigt te worden berokkend aan de minderjarige in de vorm van fysiek of psychisch letsel, daaronder ook begrepen eergerelateerd geweld en vrouwelijke genitale verminking;
- Dat onder *medewerker* in deze code wordt verstaan: de medewerker die voor OBS Groenehoek werkzaam is en die in dit verband aan leerlingen van de basisschool zorg, begeleiding, of een andere wijze van ondersteuning biedt;
- Dat onder leerling in deze code wordt verstaan: de leerling aan wie de medewerker zijn professionele diensten verleent.

In aanmerking nemende:

- De Wet maatschappelijke ondersteuning;
- De Wet op de jeugdzorg;
- De Wet bescherming persoonsgegevens;
- De Wet op het primair onderwijs;
- Het privacyreglement van OBS Groenehoek.

… stelt de volgende Meldcode Huiselijk Geweld en Kindermishandeling vast.’

Protocol meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling

Voor u ligt ons protocol meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling. Op OBS Groenehoek gebruiken wij de Meldcode Huiselijk Geweld en Kindermishandeling, welke per 1 januari 2019 is verbeterd en aangescherpt. De meldcode is een stappenplan waarin staat hoe hulpverleners kindermishandeling signaleren en melden. De intern begeleidster fungeert als aandachtsfunctionaris en is de spilfiguur in de school die een belangrijke rol speelt in de naleving van de meldcode. Daarnaast is de directeur van de school altijd eindverantwoordelijk bij het doen van een melding binnen de meldcode. Op OBS Groenehoek wordt de digitale app 'meldcode' gebruikt om de stappen zorgvuldig door te lopen. Dit protocol is de leidraad voor het personeel van OBS Groenehoek bij vragen over (vermoedelijk) huiselijk geweld of kindermishandeling.

Route voor het handelen bij signalen van huiselijk geweld en kindermishandeling

Bij een vermoeden van huiselijk geweld of kindermishandeling volgen de medewerkers van OBS Groenehoek de stappen zoals vermeld in de online-app 'meldcode'. Deze app is actueel en helpt de medewerker om de juiste stappen te doorlopen. Belangrijk om te vermelden is dat de medewerker de eerste signalen van kindermishandeling of huiselijk geweld (dus voor of bij stap 1) altijd direct deelt met de aandachtsfunctionaris van de school.

** Bovenstaand stappenplan is overgenomen uit het 'afwegingskader bij meldcode kindermishandeling' van de PO-raad, zie link: PO-raad afwegingskader meldcode en kindermishandeling*

Stappenplan bij signalen van huiselijk geweld en kindermishandeling

Stap 1: In kaart brengen van signalen
Breng de signalen die een vermoeden van huiselijk geweld of kindermishandeling bevestigen of ontkrachten in kaart en leg deze vast. Leg ook de (uitkomsten van) de contacten over de signalen vast, evenals de stappen die worden gezet en de besluiten die worden genomen. Ook de gegevens die de signalen weerspreken legt u vast.

Signaleren is een belangrijke eerste stap. Het kan zijn dat er in eerste instantie signalen gezien worden die duiden op een zorgelijke of mogelijk bedreigde ontwikkeling. Zelden zullen deze signalen direct duidelijkheid geven over de oorzaak, zoals huiselijk geweld of

kindermishandeling. Het is daarom verstandig uit te gaan van de signalen die u als leerkracht of andere betrokkene bij de leerling of in de interactie tussen ouder en leerling waarneemt. Het is belangrijk dat alle medewerkers van de school de signaleren van kindermishandeling kennen. In de signalenlijst onder de volgende link vindt u een overzicht van de signalen van kindermishandeling: Signalen van kindermishandeling - Nederlands Jeugdinstituut.

De medewerker observeert in eerste instantie in de klas (ook bij het halen en brengen door de ouder) en eventueel daarbuiten (bijvoorbeeld tijdens een huisbezoek). U verzamelt alle signalen waardoor u duidelijker krijgt of er zorgen zijn en welke zorgen dit zijn. Bij het in kaart brengen van signalen wordt gebruik gemaakt van de digitale signalenkaart: Digitale signalenkaart.

Alle gegevens die te maken hebben met het signaleren en handelen legt u schriftelijk vast. Gespreksverslagen kunt u door betrokkenen laten ondertekenen en vastleggen in het (met een wachtwoord beveiligde) leerling-dossier. Dit vanwege de privacygevoelige gegevens die u verzamelt. Hoe legt u zorgvuldig signalen vast?

- Vermeld altijd datum, plaats, situatie en aanwezigen;
- Beschrijf de signalen zo feitelijk mogelijk;
- Beschrijf bij voorkeur signalen die u zelf hebt waargenomen;
- Indien u signalen van anderen vermeld, noem de bron;
- Wees volledig, beschrijf ook signalen die het vermoeden ontkrachten;
- Indien u hypothesen of veronderstellingen beschrijft benoemt u dit uitdrukkelijk;
- Maak een vervolgaantekening indien een hypothese of veronderstelling later wordt ontkracht;
- Benoem stappen die worden gezet en besluiten die worden genomen.
- Leg diagnoses alleen vast als ze zijn gesteld door een bevoegde professional (bijv. een orthopedagoog).
- Betreffen de signalen huiselijk geweld of kindermishandeling gepleegd door een medewerker, meld de signalen dan direct bij de leidinggevende of de directie, welke weet welke stappen moeten ondernomen (dit valt buiten deze meldcode).

Stap 2: Collegiale consultatie en zo nodig raadplegen van een deskundige of Veilig Thuis
Bespreek de signalen met een deskundige collega. Op OBS Groenehoek is het eerste aanspreekpunt de intern begeleidster, welke is benoemd als aandachtsfunctionaris. Het bespreken van signalen kan bijvoorbeeld tijdens de groepsbespreking. De IB-er kan collegiale consultatie vragen tijdens het interne zorgoverleg, bij het zorg-adviesteam, bij het CJG, de jeugdarts, leerplichtambtenaar e.d. De intern begeleidster deelt signalen van huiselijk geweld en kindermishandeling altijd met de directie.

Indien nodig kan er door de intern begeleidster (of door de directie zelf) advies aan Veilig Thuis gevraagd worden. Dit kan in deze fase op basis van anonieme clientgegevens. Wij werken samen met Veilig Thuis Rotterdam Rijnmond. Zie hier de link naar de website rondom professionals en het inwinnen van advies: Veilig Thuis - professional en advies.

Stap 3: Gesprek met de ouder
Ga in gesprek met de ouder. Bij ons op de basisschool gaan we er over het algemeen altijd van uit dat wij werken met ‘jonge cliënten’ (leerlingen onder de 12 jaar). In dit geval voeren

wij altijd het gesprek met de ouders. Indien de leerling ouder dan 12 is (maar nog geen 16), wordt het gesprek met de ouders en de leerling gevoerd. Een gesprek vindt altijd plaats onder leiding van de aandachtsfunctionaris en/of de directie van de school. In dit gesprek wordt de zorg gedeeld en waarneembare feiten (op basis van de signalen) besproken. Indien u van plan bent een melding te doen, deelt u dit met ouders.

Indien er ondersteuning nodig is bij het voorbereiden van het gesprek met ouders raadpleeg dan een deskundige collega of Veilig Thuis. In het gesprek met de ouders worden de volgende stappen gevolgd:

- Leg het doel van het gesprek uit;
- Bespreek de signalen (d.w.z. de feiten die u hebt waargenomen);
- Nodig de ouder uit om hierop te reageren. Stel vragen als: Herkent u de signalen? Hoe gedraagt de leerling zich thuis? Hoe reageren ouders hierop? Hoe gaat het opvoeden thuis? Hoe ervaart de ouder zijn/haar rol als opvoeder en als ouder?

Kom pas na de reactie van de ouder zo nodig met een interpretatie van de signalen en/of wat u van de leerling gehoord hebt.

Indien u van plan bent een melding bij Veilig Thuis te doen (via de aandachtsfunctionaris of directie) bespreekt u dit op de volgende wijze met ouders:

- Leg uit waarom u van plan bent een melding te doen;
- Vraag de ouders om een reactie;
- In geval van vragen en bezwaren van ouders, ga in gesprek en bezie of het mogelijk is tegemoet te komen aan de bezwaren;
- Is dat niet mogelijk, weeg dan de bezwaren van de ouders af tegen de noodzaak om de leerling en zijn haar gezin tegen het (risico op) geweld te beschermen. Betrek in uw afweging de aard en de ernst van het geweld;
- Doe een melding als naar jouw oordeel de bescherming van de leerling en/of zijn gezinsleden de doorslag moet geven.

Let op: hebt u concrete aanwijzingen dat door het voeren van het gesprek met de ouders of de leerling de veiligheid van een van de betrokkenen (leerling, ouders of personeel OBS Groenehoek of anderen) in het geding zou kunnen komen, dan zou u kunnen afzien van een gesprek met de ouders.

Stap 4: De aard en ernst van het huiselijk geweld of de kindermishandeling wegen

Op basis van de signalen, het ingewonnen advies en het gesprek met de ouder(s) wordt het risico op huiselijk geweld of kindermishandeling afgewogen. Tevens wordt de aard en ernst van het geweld of de mishandeling gewogen. Zorg voordat u het vermoeden gaat afwegen altijd dat bovenstaande drie stappen goed doorlopen zijn (maak gebruik van de app ‘meldcode’ om de stappen te doorlopen!).

Doorloop bij stap 4 de volgende vijf afwegingsvragen (zie ook: Afwegingskader meldcode) (voor het doorlopen van de stappen van het afwegingskader adviseren wij het personeel van de Groenehoek gebruik te maken van de app ‘meldcode’, zowel voor Android als Apple te downloaden). Vijf afwegingsvragen:

<u>Stap 5: Beslissen (beide beslissingen!)</u>
In Stap 5 worden twee beslissingen genomen:

- Het beslissen of een melding bij Veilig Thuis noodzakelijk is en vervolgens;
- Het beslissen of het zelf bieden of organiseren van hulp mogelijk is.

Het is van belang dat in stap 5 beide beslissingen en in de genoemde volgorde worden genomen. De directie vraagt zich, in samenspraak met de aandachtsfunctionaris van de school, op basis van signalen en het gesprek met ouders af of melden noodzakelijk is aan de hand van vijf afwegingsvragen (zie stap 4). Vervolgens besluit deze of het bieden of

organiseren van hulp tot de mogelijkheden van zowel de school als de betrokkenen (ouders/verzorgers) behoort. Als melden volgens het afwegingskader noodzakelijk is, moet de tweede beslissingsvraag over eventuele hulp in overleg met betrokkenen en Veilig Thuis beantwoord worden. Melden is niet verplicht en kan ook anoniem.

Afhankelijk van het resultaat van stap 5 wordt:

- Stap 5a: Een melding gedaan bij Veilig Thuis.
- Stap 5b: Een hulpplan opgestart en een nazorgtraject afgesproken. Leg termijnen en verwachtingen vast en monitor de geboden hulp.

Indien de school meent, op basis van afwegingen in stap 4, de leerling en zijn/haar gezin redelijkerwijs voldoende te kunnen beschermen tegen het risico op huiselijk geweld of kindermishandeling dan:

- Wordt noodzakelijke hulp georganiseerd (door de intern begeleidster, in samenspraak met het SOT (schoolondersteuningsteam), welke de actie kan coördineren);
- Volgt de school de effecten van deze hulp;
- Kan alsnog een melding bij Veilig Thuis worden gedaan indien er signalen zijn dat het geweld of de mishandeling niet stopt of opnieuw begint.

Verantwoordelijkheden van OBS Groenehoek

Wat zijn de verantwoordelijkheden van OBS Groenehoek voor het scheppen van randvoorwaarden voor een veilig werk- en meldklimaat? Om het voor medewerkers mogelijk te maken om in een veilig werkklimaat huiselijk geweld en kindermishandeling te signaleren en om de stappen van de meldcode te zetten, draagt *OBS Groenehoek* er zorg voor dat:

De directie (in samenwerking met het bestuur):

- De meldcode opnemen in het veiligheidsbeleid van de organisatie;
- Een aandachtsfunctionaris huiselijk geweld en kindermishandeling aanstellen;
- Deskundigheidsbevordering opnemen in het scholingsplan;
- Regelmatig trainingen en andere vormen van deskundigheidsbevordering aanbieden aan medewerkers, zodat medewerkers voldoende kennis en vaardigheden ontwikkelen en ook op peil houden voor het signaleren van huiselijk geweld en kindermishandeling en voor het zetten van de stappen van de code;
- De meldcode aansluiten op de werkprocessen en de zorgstructuur binnen en van de organisatie;
- Ervoor zorgen dat er voldoende deskundigen intern en extern beschikbaar zijn om de medewerkers te kunnen ondersteunen bij het signaleren en het zetten van de stappen van de meldcode;
- De werking van de meldcode regelmatig evalueren en zo nodig acties in gang zetten om de toepassing van de meldcode te optimaliseren;
- Binnen de organisatie en in de kring van ouders bekendheid geven aan het doel en de inhoud van de meldcode;
- Afspraken maken over de wijze waarop OBS Groenehoek zijn medewerkers zal ondersteunen als zij door ouders in of buiten rechte worden aangesproken op de wijze waarop zij de meldcode toepassen;
- Afspraken maken over de wijze waarop OBS Groenehoek de verantwoordelijkheid opschaalt indien de signalering en verwijzing voor een leerling stagneert;
- Eindverantwoordelijkheid dragen voor de uitvoering van de meldcode.

Intern begeleidster en/of directie:

- Als aandachtsfunctionaris huiselijk geweld en kindermishandeling is aangesteld;
- Als vraagbaak functioneert binnen de organisatie voor algemene informatie over (de meldcode) kindermishandeling;
- Signalen herkent die kunnen wijzen op kindermishandeling of huiselijk geweld;
- Kennis heeft van de stappen volgens de meldcode;
- Taken vaststelt van eenieder (wie doet wat wanneer) en deze in de meldcode vastlegt;
- De sociale kaart in de meldcode invult;
- Deelneemt aan het zorg-adviesteam;
- De aansluiting van de meldcode op de werkprocessen uitvoert;
- De aansluiting van de meldcode op de zorgstructuur uitvoert;
- Samenwerkingsafspraken vastlegt met ketenpartners in de meldcode (sociale kaart);
- De uitvoering van de meldcode coördineert bij een vermoeden van huiselijk geweld en/of kindermishandeling;
- Waakt over de veiligheid van de leerling bij het nemen van beslissingen;
- Zo nodig contact opneemt met het Veilig Thuis voor advies of melding;

- De genomen stappen evalueert met betrokkenen;
- Toeziet op zorgvuldige omgang met de privacy van het betreffende gezin;
- Toeziet op dossiervorming en verslaglegging.

Het onderwijs(ondersteunend) personeel:

- Signalen herkent die kunnen wijzen op kindermishandeling of huiselijk geweld;
- Overlegt met de intern begeleidster bij zorg over een leerling aan de hand van waargenomen signalen die kunnen wijzen op kindermishandeling of huiselijk geweld;
- Afspraken uitvoert die zijn voortgekomen uit het overleg met de intern begeleidster of andere betrokkenen, zoals observeren of een gesprek met de ouder;
- De resultaten bespreekt van deze ondernomen stappen met de intern begeleidster of andere betrokkenen.

De directie, de leidinggevende en de medewerkers zijn *niet* verantwoordelijk voor:

- Het vaststellen of er al dan niet sprake is van kindermishandeling of huiselijk geweld;
- Het verlenen van professionele hulp aan ouders of leerlingen (begeleiding).

Sociale kaart van OBS Groenehoek

Bedrijf / functie	Contactpersoon(o)n(en)	Gegevens
Aandachtsfunctionariss en huiselijk geweld en kindermishandeling OBS Groenehoek	Birgitte Loorbach Venema (IB) Sabine Luhrman (directie)	Telefoonnummer: 010-5211242 en/of 010-5225459
Politie bij noodsituaties	Alarmnummer	Telefoonnummer: 112
Veilig Thuis Rotterdam Rijnmond *(voor advies en melding huiselijk geweld en kindermishandeling)*	E-mailadres bij vragen: info@veiligthuisrr.nl	Telefoonnummer: 0800-2000 *(gratis, 24 uur per dag, 7 dagen in de week bereikbaar)*
CJG *(Centrum Jeugd en Gezin)* Lansingerland	Jeugdverpleegkundige: Margot Voskamp Jeugdhulp toegangscoördinator: Margareth Jeschke	Telefoonnummer: 088-2010000 m.voskamp@cjgrijnmond.nl m.jeschkse@cjgrijnmond.nl
Scholmaatschappelijk werk	Mariska Stoll	Telefoonnummer: 06-11711079 m.stoll@schoolformaat.nl
PPO Delflanden *(samenwerkingsverband)*	Lokale ondersteuningsadviseur (LOA): Marina Pool	Telefoonnummer: 015-2568710 mpool@ppodelflanden.nl
Leerplicht gemeente Lansingerland	Leerplichtambtenaar: Serah James Laura de Rooij	Telefoonnummer: 010-8004633 serah.james@lansingerland.nl laura.de.rooij@lansingerland.nl